СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

Ч. 225. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 25-го ЛИСТОПАДА 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 25, 1986 No. 225. VOL. XCIII.

УКРАЇНЦІ ЗУСТРІЧАЛИСЬ З ДЕЛЕҐАЦІЯМИ У ВІДНІ

Відень, Австрія (УІС „Смолоскип"). — Під час свого перебування у Відні члени української репрезентації відвідали ряд офіційних делеґацій на Гельсінкську конференцію. Українські представники передавали їм українські матеріяли, а головною темою розмов було питання ізоляції України та відкриття України для світу. При цих нагодах обговорювано справу жорстоких репресій в Україні, політичного статусу України, русифікації, Українських Церков, УГГ й інших правозахисних груп. Наголошувано факт, що в Україні розташовані нуклеарні ракети і ряд атомних електростанцій, обговорювано наслідки чорнобильської катастрофи і в зв'язку з цим пропоновано включити Україну на рівноправних правах в міжнародне співжиття та Гельсінкський процес. Висунено пропозицію обміну експертами та створення міжнародної комісії для слідкування за наслідками чорнобильської радіяції. У розмовах вйринуло питання потреби кваліфікованих українських експертів, які постачали б чужі делеґації інформаціями плро стан в Україні і в СССР.

Члени українських репрезентацій, маючи перед собою завдання відвідати якнайбільше делеґацій у Відні, мали у перших двох тижнях такі зустрічі: 7-го листопада Х. Ісаїв, і Л. Плющ мали зустріч з державним секретарем Франції для людських прав Кльодом Мольре: 13-го листопада А. Сороковський і Н Павленко мали зустріч з головою делеґації Голландії амбасадором Гансом Місманом; 14-го листопада Х. Ісаїв, Н. Павленко і А. Сороковський — з членом делеґації Великої Британії Пітером Ролендом; того самого дня Х. Ісаїв і Н. Павленко — з делеґацією Данії.

У вівторок, 11-го листопада, члени української репрезентації — Б. Ольшанівська, Х. Ісаїв, Н. Світлична, Л. Плющ, А. Сороковський М.Демчук, Л. Йова, А. Непрель, І. Яців і М. Мороз взяли участь у прийнятті, яке влаштувала американська делеґація для інших делеґацій і для присутніх у Відні недержавних груп і організацій.

У середу, 12-го листопада українська група поділилася на дві частини — одна відвідала голову американської делеґації Вілліяма Зіммермана, а друга Міжнародне аґентство атомової енерґії (МАҐАТЕ).

Майже в одногодинній розмові з В. Зіммерманом брали участь українські представники Х. Ісаїв, Ю. Куляс, А. Сороковський, Н. Павленко і А. Непрель. Під час розмови обговорено питання ізоляції України, включення її в Гельсінкський процес, релеґійні переслідування, чорнобильську катастрофу, ув'язнення українських політв'язнів. На закінчення зустрічі В. Зіммерманові передано велику течку українських матеріялів.

В той сам час Б. Ольшанівська, Н. Світлична, І. Яців і Л. Йова відвідали МАҐАТЕ. За посередництвом директора інформаційно-пресового відділу МА-

(Закінчення на стор. 3)

РОЗПРАВА І. ДЕМ'ЯНЮКА ПОЧИНАЄТЬСЯ В СЕРЕДУ

Єрусалим, Ізраїль. — У неділю, 23-го листопада ц.р., суд повідомив, що судовий процес над Іваном Дем'янюком почнеться у середу, 26-го листопада, майже два місяці скорше, ніж було призначено.

Речник міністерства юстиції Хая Альберштайн сказала, що дата початку процесу перенесена тому, що наказ суду про його арешт вигасав. Прокуратор не прохав про продовження, тому що обвинувачення готове, а адвокат І. Дем'янюка Марк О'Коннор заявив, що він також не буде прохати продовження.

Речник міністерства юстиції попередив про те, що судова розправа все ж таки може початися не скорше ніж 19-го січня 1987 року, після вступної процедури.

М. О'Коннор заявив, що він подав скаргу про „нелюдські умовини" в яких перебуває його клієнт в в'язниці в Тель Авіві. І. Дем'янюк дуже застудився і щоб зігрітися у в'язниці мусів бігати в місці.

Рішення про зміну дати початку судового процесу над Дем'янюком зробив суддя Найвищого суду Дов Лівін, який очолює тричленний панель, що буде переслухувати справу І. Дем'янюка.

В Сиракюзах створено Комітет Гарвардського Проєкту

Після зустрічі (зліва): мґр М. Середович, д-р О. Ґудзяк, Ф. Войтович і д-р С. Ворох.
(фото: інж. М. Сидорович)

Сиракюзи, Н. Й. (Ф.В.). — Заходом 68-го Відділу Союзу Українок Америки тут зорганізовано ширші громадські сходини, на яких доповідав голова Комітету 1000-ліття Хрищення Руси- України — Гарвардський Проєкт д-р Степан Ворох.

Після цікавої та інформативної доповіді створено місцевий комітет цього проєкту, який рішив негайно зайнятися збіркою на здійснення його.

Комітет оформився у такому складі: д-р Олександер Ґудзяк, голова, мґр Михайло Середович, секретар, Фалина Войтович, скарбник, і інж. Мирон Сидорович,член Управи.

Голова новоствореного комітету, д-р О. Ґудзяк дав всім добрий приклад декляруючи 25,000 дол. на видання одного тому.

ЗАХІДНЯ НІМЕЧЧИНА ПЕРЕСТЕРІГАЄ ПЕРЕД ПОСПІШНИМ РОЗЗБРОЄННЯМ

Бонн, Західня Німеччина — Міністер оборони в західньонімецькому уряді Манфред Вернер заявив на переслуханні парляментарної комісії, що уряд канцлера Гельмута Коля підтримує частинне зменшення нуклеарної зброї, зокрема стратегічних ракет далекого і середнього засягу, але редукція, на думку німецьких спеціялістів, мусить іти паралельно із зменшенням звичайної зброї і війська в Центральній Европі, тим більше, що держави Варшавського Пакту розпоряджають значно більшими збройними силами і числом звичайної зброї. В такому випадку, на думку міністра Вернера, членські держави Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО) будуть все одно загрожені.

„Це не означає, що ми хочемо зупиняти процес атомового роззброєння, — заявив речник німецького уряду, — але Европа мусить мати якусь гарантію безпеки. Ми підтримуємо пропозицію ЗСА так звану „Зіро опшен", на підставі якої з Німеччини й інших країн европейського альянсу заберуть ракети середнього засягу з нуклеарними головками — американські за океан, а совєтські на відносно недалеку від Німеччини віддаль, в західні області України, тобто на периферію західніх кордонів СССР. А що ж тоді? — запитує міністер Вернер. В Центральній Европі, зокрема в Східній Німеччині, Польщі, Чехо-Словаччині, залишаться ракети близького засягу з засягом 150 до 500 миль 40,000 або більше совєтських танків на кордонах ФРН, понад 250,000 війська, совєтського і сателітних країн та інша зброя. Що протиставитиме НАТО цій ударній, очевидно, стратегічній силі, якщо за її слабкими збройними силами і конвенціональною зброєю не буде підтримки нуклеарної „парасолі", яка досі одинока балянсувала силу НАТО з такою ж силою Варшавського Пакту?"

Арґументи міністра М. Вернера прийняли у Вашінгтоні, зокрема у Пентагоні, дуже поважно, бо вони були вислідом дуже докладної студії німецького міністерства оборони, над яким працювали не тільки військовики, але також знавці східньо-західніх політичних відносин, тобто вчені аналітики.

Становище міністра М. Вернера підтримав один із заступників головнокомандуючого збройними силами НАТО, західньонімецький генерал Ганс Йоахім Мак, який заявив, що американські ракети середнього засягу, типу Першінг 2 і крилаті, дають принаймні почуття сякої-такої безпеки для европейського континенту. Єдиною ділянкою, яку М. Вернер відмовився підтримати, це плян цілковитого знищення атомової зброї на протязі 10-ох років, який нібито підтримує сам президент Роналд Реґен, хоч, як тепер виявляється, Президент ЗСА в Рейкявіку не пропонував такого пляну а тільки суґерував застановитися над такою можливістю в чергових 10-ох роках. До речі, прем'єр-міністер Великобританії Маргарет Тачер, яка недавно відвідувала президента Р. Реґена в Кемп Дейвиді заявила кореспондентам, що ЗСА резиґнують з цього пляну повної ліквідації.

Леррі Спікс, речник Білого Дому натомість заявив, що узгіднені в Рейкявіку справи залишаються у програмі роззброєневої політики ЗСА в Европі. На його думку найнебезпечнішою ситуацією є незбалянсованість в озброєнні і цього треба уникати у переговорах.

К. АКІНО ПЕРЕВЕЛА ВЕЛИКІ ЗМІНИ У СВОЄМУ УРЯДІ

Маніля, Філіппіни. — Коразон Акіно, яку часто називають у політичних колах „домашньою господинею" і яка прийшла до влади на Філіппінах у висліді непорозумінь між тодішнім президнетом-диктатором Фердінандом Маркосом і політичною опозицією, виступила минулого кінця тижня дуже гостро і рішучо проти опозиційних до неї осіб в уряді. Вона звільнила міністра оборони, сильного і впливового військовика, який допоміг їй прийти до влади, переключившись в останній хвилині з табору Маркоса в її табір, Хуана Понзе Енрілє, зробила пересунення на інших міністерських постах і дала ультиматум комуністичній партії, зглядно її збройним силам, тобто „народній армії", яка нараховує 23,000 добре озброєних партизанів, щоб вони остаточно полаголили своє відношення до леґального уряду на протязі одного тижня, бо в противному випадку вона виступить проти них повною військовою силою і не погодиться на жадні переговори в майбутньому.

Виступивши дуже здецидовано проти внутрішньої опозиції, яка, як кажуть політичні спостерігачі, готувала переворот на Філіппінах, а може навіть поворот колишнього президента Ф. Маркоса, К. Акіно раптом в кожному разі, несподівано для опозиції, припинила змову проти неї, відпружила політичну ситауцію, зменшила політичні заколоти і показала, що у загрозливих ситуаціях вона може діяти дуже рішучо для оборони філіппінської молодої демократії.

Знавці філіппінських відносин кажуть, що в цьому випадку дуже допомогла філіппінцям тверда непохитна постава Адміністрації президента Роналда Реґена яка у цій кризовій ситуації не хиталась сюди й туди, але рішучо обороняли здобутки майже революційного приходу до влади опозиції проти Маркоса.

Другим допоміжним чинником у переведенні потрібних реформ в уряді були заходи шефа генерального штабу армії ген. Фіделя В. Рамоса, який наказав армійським частинам зайняти усі ключеві позиції в Манілі й інших більших містах Філіппін та унеможливив фактично усі деструктивні рухи міністра оборони П. Енрілє. Після того президент К. Акіно зажадала резиґнації усіх членів кабінету і зміцця прийняла резиґнаційну грамоту Енрілє. Інші члени її кабінету, може не всі, правдоподібно, будуть наново заприсяжені, з малими вимками тих, які не захочуть залишатися в уряді.

У Вашінґтоні, Білий Дім і Державний департамент висловили співчуття і одобрення К. Акіно для її заходів скріпити уряд і унешкідливити підривну працю внутрішньої опозиції, яка при нерішучості дії президента, могла здійснити своє задумане діло, тобто перевести майже безкровний переворот і змінити уряд.

Поінформовані особи кажуть, що на протязі кількох наступних днів К. Акіно переведе інші зміни, про які ще зарано говорити. Роберто Санчез, міністер праці, піде з кабінету один з перших, бо він тісно зв'язався із скрайньо-лівими елементами, які в кожному випадку підтримують дії комуністів. Тоді, коли Акіно діяла на форумі кабінету, ген. Ф. Рамос розкрив змову старшин в армії, які симпатизували з Ф. Маркосом і тримав армію на поготові, щоб допомогти К. Акіно у випадку потреби.

Рішучі дії К. Акіно викликали пошану до її уряду і тому Філіппіни можуть тепер розраховувати на підтримку багатьох країн світу, — кажуть політичні спостерігачі.

ІМ'Я СТАЛІНА УСУНЕНО З ОНТАРІО

Торонто. — Як повідомляють канадські часописи у четвер, 6-го листопада ц.р., леґіслятура провінції Онтаріо окремим законом перейменувала північно-онтарійську округу „ім. Сталіна" на округу ім. Гансена. Названа округа знаходиться 17 миль на південний захід від міста Садбирі.

Як відомо, Рик Гансен, молодий канадський герой, який, будучи калікою (із спаралізовано нижньою частиною тіла) об'їхав на своєму візку довкола світу, щоб збирати пожертви на досліди хвороби спинного мозку і тим самим допомогти у майбутньому мільйонам калік. Гансенові 29 років.

Автором закону про перейменування даної округи є консервативний посол Юрій Шимко (з виборчої округи Гай Парк-Свансі в Торонто). Слід відмітити, що цей закон був прийнятий одноголосно усіма трьома партіями . Кампанія, щоб виелімінувати ім'я Сталіна із географічних назв в Канаді (є ще „гора Сталін" у провінції Британська Колюмбія), була започаткована окремою резолюцією на 15-му Конґресі Комітету Українців Канади, який відбувся у Вінніпеґу 10-13-го жовтня 1986 року. Справу названня канадських місцевостей „ім. Сталіна" і потребу це змінити, на різних наукових конференціях, підносив проф. Ярослав Рудницький, що і звернуло увагу української спільноти і прихильних урядових чинників на цю аномалію.

Справу зміни назв теж принципово підносив перед відповідними урядовими чинниками консервативний посол до федерального уряду Олександер Киндій (з округи Калґарі Іст.)

В Австралії появилась книжка Б. Антоненка Давидовича в перекладі на англійську мову

Мельборн, Австралія — Цього року з циклу перекладів українських видань на англійську мову, публікація яких появляється тут у видавництві „Ластівка", вийшла повість Бориса Антоненка-Давидовича п. з. „Двобій" у перекладі Юрія Ткача. Обгортка книжки у виконанні Юлії Анни Сиклі. Цій публікації допомогла Фундація Івана Багряного, а частинно причинилась до її виходу Фундація Любомира Склепковича. Оригінальна назва цього твору, який вперше появився у 1928 році — „Смерть".

У вступі до цієї повісти її видавець і сам письменник Дмитро Чуб коротко накреслює бібліографію Бориса Антоненка-Давидовича, а відтак зупиняється на книжці „Двобій". Повість ця, — як пише Д. Чуб, — віддзеркалює часи підсовєтської України 1920-21 років. Книжка замітна цим, що в ній немає фіктивних характерів, а навіть деякі прізвища у ній — правдиві. Центральною силою цих часів є комуністична партія, до якої належить Кость Горобенко, колишній український націоналіст. І хоча Кость,герой цієї повісти — активний комуніст, у його душі безупинно розіграється конфлікт- двобій із самим собою — партійним комуністичним активістом і колишнім українським націоналістом, переконання якого весь час відживаають на ново.

Книжку можна набути, написавши на таку адресу: Lastivka Press, 36 Persy St., Newport, 3015, Australia.

КНИЖКА Р. КОНКВЕСТА НЕ СХОДИТЬ ЗІ СТОРІН АМЕРИКАНСЬКОЇ ПРЕСИ

Джерзі Сити, Н.Дж. — Книжка Роберта Конквеста про Великий голод в Україні 1932-33 років, хоча від її появи проминуло вже два місяці, далі не сходить зі сторінок американської преси і усі відгуки на неї наскрізь позитивні.

Щоденник „Макомб Дейлі" в Мишигені двічі помістив прихильні статті на тему книжки Р. Конквеста. Одна з них, коментар редактора Міча Кеґетіяна, інформує своїх читачів не лише про сталінський злочин в Україні, про який так мало американці знають, але також подає свою розмову із представником українців в Дітройті Ярославом Дужим, з нагоди зустрічі українців того міста і околиці з Р. Конквестом. В цій самій газеті день пізніше, на окремій сторінці п. н. „Погляди" вміщено редакційну статтю з промовистим заголовком: „Інший голокост також вартий уваги". В ній нав'язують до надання нагороди Нобеля жидівському авторові Елі Візелеві за документацію жидівського голокосту в Другій світовій війні та уважають, що книжка Р. Конквеста про Великий голод в Україні 1932-33 років це початок того процесу, що його перевів в життя для жидів Е. Візель. Редакційна стаття звертає увагу на те, що коли людство могло так зрозуміти та оцінити голокост, щоб за його документацію дати нагороду Нобеля — тоді „інший" голокост, де також одна група людей показала стільки жорстокости і неґуманности у відношенні до інших, повинен мати подібний розголос.

Нюйоркський популярний щоденник „Дейлі Нюз" помістив статтю свого постійного коментатора Джорджа Вілла присвячену В. Молотову з приводу його смерти, в якій автор, пишучи про злочини В. Молотова, згадує інших совєтських злочинців і обширно цитує книжку Р. Конквеста „Жнива смутку", як найбільшу досі не описану історію XX сторіччя.

Позитивний коментар появився теж в газеті „Дітройт Нюз".

Особливо цікава для українського читача є однак реакція на цю книжку щоденника „Ню Йорк Таймс", який вийнятково прихильно та численно про неї пише Як уже віднотовувано, раніше появилися дві вичерпні прихильні рецензії на „Жнива смутку" так в щоденному виданні „Ню Йорк Таймсу", які у тижневому „Бук Рів'ю". Крім того у щоденнику було інтерв'ю з Робертом Конквестом.

Тепер у тижневому „Бук Рів'ю" з 11-го листопада 1986 року поміщено велике оголошення про книжку Р. Конквеста, яку поручають як „незаступиму" і як „клясик". В оголошенні зацитовані найбільше промовисті місця із рецензій в „Ню Йорк Таймсі", „Вашінгтон Пост", „Волл Стріт Джорнал" і „Лос Анджелес Таймс Бук Рів'ю".

У рецензії з „Волл Стріт Джорнал" сказано: „Сильна і тривожна книжка... конечна для всіх, що бажають зрозуміти совєтську систему дії... має всі дані стати клясиком".

У СВІТІ

РАДА СВІТОВОГО БАНКУ більшістю голосів вирішила надати економічну допомогу для режиму в Чіле у висоті 250 мільйонів долярів, не зважаючи на спротив гуманітарних організацій в ЗСА і багатьох членів Палати Репрезентантів, переважно лібералів. Адміністрація президента Роналда Реґена не вмішувалась до цієї проблеми, бо справа надання допомоги була надто контроверсійною. Прихильники уділення допомоги зуміли однак зібрати потрібну кількість голосів, не зважаючи на опозицію багатьох членів законодавчих палат і деяких членів Уряду ЗСА, який контролює 20-ма відсотками голосів у світовому банку.

У ФІДЖІ, АЗІЙСЬКІЙ країні, Папу Івана Павла II вітали офіційні церковні і урядові чинники і велика громада вірних та вручили йому на привітання два зуби кита і печену свинку. Не зважаючи на зливний дощ привітання Папи відбувалися надворі. Під час п'ятьгодинної зупинки Папи в Сінгапурі, він обороняв право Церкви виступати проти абортів і контрольованої форми приросту населення. Деякі країни в Азії і на Пацифіку, які тепер відвідує голова Католицької Церкви, вже поробили заходи, що родина не може мати більше, як двоє дітей. Папа гостро виступив проти цих заходів і заявив, що жадний уряд не має права встрявати у ці справи.

ДЕРЖАВНИЙ ПРОКУРАТОР в Південній Кореї наказав звільнити одну третю з усіх 1,275 заарештованих студентів, які брали участь в антиурядовій і антиамериканській бурхливій демонстрації і наробили чимало матеріяльних шкод та поранили камінням й іншими твердими предметами кількох поліціянтів. Речник прокуратури заявив, що 413 студентів, половину з яких становили жінки, були негайно випущені на волю під розписку родичів, або правних опікунів. Поінформовані особи в Сеулі кажуть, що президент Південної Кореї Чун Ду Гван не настоюватиме на покаранні решти студентів, так, що треба припускати, що більшість з них вийде на волю після судового переслухання.

ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ НІКАРАҐУА Сергіо Рамірез Меркадо, який тепер перебуває в ЗСА, прийняв з рук ґбернатора Висканси Антоні С. Ирла апель до президента Даніеля Ортеґи з проханням, щоб він помилував і наказав звільнити американського летуна Юджіна Газенфаса, засудженого „народним судом" на 30 років тюрми. Після зустрічі губернатора з нікараґуанським гостем, Ирл заявив кореспондентам, що він бачить позитивну розв'язку справи Газенфаса в недалекому майбутньому.

ІРАНСЬКИЙ ДИКТАТОР у священичій ризі аятолла Хомейні категорично відкинув можливість співпраці його країни з „американськими імперіялістами". Навпаки, він скартав тих осіб в іранському уряді, які хоч на хвилину припускали можливість встановленя якихось зв'язків із „сатанською" державою, яка, на його думку, є ворогом усіх мусулманських народів. Він запитував чому властиво Іран мусить вести прозахідню політику, коли той Захід всіми засобами виступає проти нас на протязі багатьох років". Білий Дім у Вашінґтоні він назвав „чорним домом" з якого „виходить усе лихо" для мусулманських країн.

Б. Кармаль вніс резиґнацію

Ісламабад. — Радіо Кабулю передало, а совєтське пресове аґентство ТАСС підтвердило, що президент Афґаністану Бабрак Кармаль, вніс резиґнацію.

У повідомленні ТАСС резиґнація Б. Кармаля пояснюється його особистим бажанням відійти від політики. „Пленум комуністичної партії задовільнив просьбу Бабрака Кармаля про резиґнацію зі всіх урядових і партійних постів", — сказано в повідомленні ТАСС.

Б. Кармаль, якому 57 років, прийшов до влади в грудні 1979 року, коли совєтська армія окупувала Афґаністан. Він займав найвищі пости в маріонетковому уряді і партії до травня цього року, коли горбачовське керівництво вирішило, що партію повинен очолювати керівник афганського КҐБ Наджіб.Кармаль залишився на посаді „президента" і в партійному керівництві.

Цими днями в Ісламабад прибув спеціяльний амбасадор генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй Дієго Кордовес. Він буде мати розмову з міністром закордонних справ Пакістану Сахабзада Ханом. Темою розмови буде вреґулювання становища в Афґаністані.

Пакістан настоює, щоб совєтські війська виступили з Афґаністану до чотирьох місяців. Москва вважає, що на це їм треба чотири роки. Крім того совєтський уряд ставить вимогу, щоб, перш ніж совєтське військо виступить з Афґаністану, із-за кордону була припинена всяка допомога афганським борцям за свободу.

В АМЕРИЦІ

ПІСЛЯ П'ЯТИДЕННОГО обговорення, лава присяжних визнала вісьмох членів мафії винними у вбивствах, махінаціях при підписанні контрактів, вимаганні хабарів та інших злочинах. Рішенням лави присяжних в Ню Йорку закінчився 10-тижневий процес над „членами ради керівників злочинних родин", які діяли на території З'єднаних Стейтів Америки. Винесення вироку призначено на 6-го січня. Кожний з підсудних може дістати до 20 років лише за вимагання хабарів. А оскільки всі вісім визнані винними в 22 пунктах, то кожний може бути засуджений на термін 300 і більше років ув'язнення. Представники оскарження підкреслили, що засудження вісьмох членів мафії допоможе боротьбі з організованою злочинністю в усій країні. Однак прокуратура не виключає, що деякі із засуджених будуть намагатися керувати мафією з в'язниці. В Ню Йорку тепер відбувається ще один суд над членами мафії. Такі суди відбуваються в Канзас Сити, Філядельфії і в Ню Джерзі.

ШІСТЬ ПОЛІЦІЯНТІВ були поранені при спробі заарештувати в помешканні у південному Бронксі, Ню Йорк, 20-річного Леррі Дейвиса, якого підозрівають в багатьох вбивствах і збройних ограбуваннях. Л. Дейвисові вдалося продістатися в сусіднє помешкання і вискочити через вікно. Потім злочинець сів до авта і зник. Десятки поліціянтів були кинуті на пошуки злочинця. Поранені поліціянти доставлені в різні шпиталі Бронксу. Лікарі повідомили, що їх життю не загрожує небезпека. „Ніколи ще в одному місці і за один раз не було поранено стільки поліціянтів", — сказав посадник Ню Йорку Едвард Кач.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 451-2200

Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Контакти з Іраном під обстрілом

За шість років свого урядування і всі свої пресові конференції, переведені у тому часі, президент Роналд Реґен не мав ще ніколи такої неприхильної йому атмосфери і настороженої проти нього авдиторії, як на його пресовій конференції в минулу середу, 19-го листопада 1986 року. Це була перша пресова конференція після виборів 4-го листопада, в яких Республіканська партія втратила більшість у Сенаті. Хоча це була велика політична подія — не було ні одного запиту збоку присутніх кількасот журналістів, як Президент оцінює вислід тих виборів, як він уявляє собі дальшу співпрацю з Конґресом і які проблеми уважає за найважливіші. Зате раз-у-раз засипувано його запитами у справі засекречених контактів з Іраном та достави туди зброї. Так і відчувалося, що присутні журналісти намагаються загнати Реґена в кут, щоб він признав, що зробив помилку і щоб виявив подробиці цілої тієї операції щодо Ірану. Реґен, очевидно, був схвильований, але не дав вивести себе з рівноваги. Йому завдавали запити тоном прокуратора супроти підсудного, неввічливим ароґантним тоном. Якщо говориться про сенсаціонізм американської преси, то остання пресова конференція Реґена була типовим прикладом такої невідповідальної погоні за сенсаціями з відсутністю будь-якої поваги до голови американської держави.

Реґен заявив правильно, що в політиці раз-у-раз бувають ситуації, які сполучені з риском та які вимагають строгого засекречення. Подав як приклад успішну операцію на Ґренаді. Він ствердив, що перед своїм рішенням вислати довірених йому людей (ніякого прізвища не названо) до Ірану — він засягав різні опінії і що одні були „за", інші „проти", але він за своїми конституційними правами рішає і бере на себе відповідальність за переведене діло. Реґен кількакратно заявив, що не жаліє того, що зробив. Рішуче заперечував, наче би він контактувався з урядом аятолли Хомейні і наче би він вислав йому зброю. Він повторяв, що контакти нав'язано „з деякими особами", щодо яких американська розвідка перевірила, що вони мають вплив на ті терористичні групи в Ливані, які схопили американських закладників. Сам Іран, мовляв, не має тепер ніяких американських в'язнів. Реґен поминув мовчанкою заяви журналістів, що звільнення трьох американців, схоплених в Ірані, прийшло саме після достави зброї Іранові. Зате кількакратно повторив, що тієї зброї не даровано Іранові і не вислано в заміну за закладників, а продано і що йшлося про додаткові частини для літаків, закуплених Іраном вже давніше. Також кількакратно повторяв, що тієї зброї було так мало, що вся вона змістилась би на одному вантажному кораблі було би ще багато місця. Звернув увагу, що не він один продав зброю Іранові, а й деякі европейські країни зробили те саме. Заперечив, наче би державний секретар Шулц зголосив димісію. Заповів, що всі подробиці виявить на переслуханні в конґресовій комісії. Закинув пресі, що шум, який вона підняла, пошкодив звільненню дальших закладників у Ливані.

Уже під сам кінець пресової конференції одна журналістка ґістеричним криком закинула Президентові, чому в Ню Йорку і деяких інших містах є тепер стільки бідних. Реґен спокійно відповів, що читав саме в газеті, які великі суми коштує винайм одного готелю в Ню Йорку на притулок бездомним, — що його уряд видаткував на допомогу бідним більше, як будь-котрий попередній, і що це головно справа місцевих властей.

На телевізійній мережі Ен-Бі-Сі запитувано кількох інших фахівців у справі контактів з Іраном. Найпристойніше поводився республіканський сенатор Пол Лексолт, який заявив своє довір'я Президентові. Колишній дорадник у справах крайової безпеки, згодом державний секретар за президента Ніксона Генрі Кіссінджер запитаний, яка його порада, що діяти далі, відповів, що треба зреорганізувати Раду крайової безпеки. Хоч він застерігся, що не думає про ніякі особи, його заввагу треба розуміти, як застереження проти теперішнього дорадника Реґена у справах Крайової безпеки Пойндекстера, головного ініціятора і режисера отих контактів з Іраном.

Ця конференція була прикрим видовищем, яке ніяк не принесло слави американській пресі.

Михайло Кучер

ЧИ МОЖНА БУТИ КОМСОМОЛЬЦЕМ, ВТРАТИВШИ ВІРУ В КОМУНІЗМ?

У Совєтському Союзі все заплановано, крім смертей генеральних секретарів ЦК КПСС. Заплановано „обурення" доярок з приводу жахливих подій в капіталістичних країнах, заплановано обурення слюсарів заводів, „вільні дискусії", любов народу до рідної партії.

Коли помер Константин Черненко, ТАСС попрощав його такими словами: „Видатний керівник і вождь партії, невгнутий борець за мир та ідеали комунізму. Він назавжди залишиться" і.т.д.

Одної важливої справи ТАСС не згадав, а варто було, хоч античні римляни були великодушні — про мертвих добре, або нічого. Але про генерального секретаря таки щось сказати годиться, але не все.

У СССР нараховується сорок мільйонів алкоголіків. Черненко мав хвору печінку, яка завела його до могили. Хворобу печінки викликають алкоголізм, сифіліс, малярія і певні отрути. Алкоголь вважається отрутою.

Черненко був типовий совєтський алкоголік. Про це свідчила його хвороба. Тому був справжнім представником „народу", який в своїх рядах має сорок мільйонів алкоголіків.

Відомо, що до „молодого" (57 років!) Ґорбачова СССР володіли старці, які мали бути на своєму становищі до біологічної смерти, от як Брежнєв. Соціялізм в СССР „зрілий", а генеральні секретарі перезрілі. Розстрілювати їх покищо не прийнято. Устінов, міністер оборони помер 76-літнім. Маршал Соколов має 75 років. Міністер „середнього (!) машинового промислу" — атомового — має 87 років.

Ґорбачов „молодий", Ленін помер ще молодшим, бо мав 45 років. Є подібності між Леніном і Ґорбачовом. Обидва правники і обидва свого фаху не практикували.

Черненко на одному із своїх телевізійних виступів чомусь вирішив говорити про взуття — якість його погана. На це відразу відгукнулась (спробуй не відгукнись) Рада Міністрів і обіцяла добре взуття 1990 року. А до того часу ходіть як знаєте, може і лаптях.

Від взуття Рада Міністрів виявила ще одну ініціятиву і присягла, що до того таємничого 1990 року кожна сільська лікарня буде мати телефон. Приватних телефонів не обіцяно.

Але що робити з вірою в комунізм, коли її втрачено? „Комсомольська Правда" з з лютого минулого року видрукувала фантастичний змістом лист від якогось Сергія М. „День добрий Редакціє! Хочу Вас запитати чи маю право називати себе комсомольцем, коли перестав вірити в комунізм".

Про втрату віри в комунізм в СССР пишуть всі західні совєтологи, але ото вперше почали писати совєтські комсомольці.

На запит того „Сергія М." потурбувався відповісти журнал „Комуніст", консультант того ж журналу А. Фролов. І от що він написав: „Комунізм справа занадто важлива. Не вистачає у комунізм тільки вірити. Комунізм треба знати і розуміти".

Втрутилася у так делікатну справу і „Літературна Ґазета", але краще була б мовчала. „ЛҐ" вишукала письменника, що вірить у комунізм, якогось Андрія Пшипковського, поляка, який видав у Києві українською мовою книгу і вона незабаром буде перекладена на російську мову.

Пшипковський пише, що перший раз у житті побачив у лютому 1945 року совєтського вояка і мало не збожеволів від радости. В сльозах кинувся обіймати і цілувати совєтського вояка. „Так склалася моя любов до радянського народу і приязнь, що триватиме до кінця мого життя".

Виходить, що з тою вірою в комунізм не все гаразд, якщо таку віру треба шукати аж в польського нікому невідомого письменника.

Чи повірив „Сергій М." поясненню консультанта журналу „Комуніст" невідомо. Можна думати, що ні.

Поляки також не хочуть вірити в комунізм і це журить Ярузельського. На зразок СССР в Польщі почато боротьбу з алкоголізмом. По великих заводах і фабриках показувано кольоровий фільм як впливає алкоголь на організм людини, зокрема на печінку. Справді печінка на фільмі виглядала жахливо. Але після фільму робітники натовпом пішли до харчівень, де продають і горілку і напилися до безтями.

В одному польському місті був зоологічний парк. Нічого в тому незвичайного. Одначе незвичайна була подія, яка там трапилася. В парку був басейн, в якому сиділо двох гіппопотамів. Вони вважаються небезпечними тваринами, зокрема завзято нищать крокодилів.

До того басейну, де були гіппопотами, підійшло двоє польських громадян, розглядалися і з голосним вигуком „Щоб Польща була Польщею" скочили у воду, в якій були гіппопотами. Голосним вереском і виявом буйної радости пияків зацікавилася сторожа парку, яка припинила небезпечну забаву. Цікаво те, що жорстокі гіппопотами чомусь не заатакували тріюмфуючих громадян Народної Польщі. Партійні вчені здогадуються, що тваринам був неприємних запах горілки.

Ол. Зозуля

Перший концерт

(До 110 роковин „Вечорниць")

Кожний мистецький твір має свою історію, хоч не кожному творові щастить прокласти шлях, що йде у глиб віків. Але історія видатного твору цікава і повчальна. Прикладом можуть бути „Вечорниці" П. І. Ніщинського, над якими він почав працювати в 1872 році. Кажемо почав, бо після чернетки окремих фрагментів надовго лишив розпочату працю.

Сталось так, що Ніщинський випадково зустрівся з братами Карпенка-Карого Миколою і Панасом, родина яких переїхала з Бобринця в Єлисаветград й поселилась на Знаменській вулиці. Тут часто збиралися учні реального училища та ремісничої школи, щоб на дозвіллі поспівати. А співали вони не абияк, бож брали участь в шкільному хорі, який набув розголосу по Єлисаветградщині.

Про існування цього хору довідався і П. Ніщинський. Щоб налюбуватись українською піснею, він часто приїздив з Ананьєва чи з Одеси на концерти. На ці дні з радістю приймала його родина Тобілевичів. Про ці перші зустрічі з Ніщинським, у своїх спогадах, Саксаганський пише так:

„Сивий з цапиною борідкою і сірими виразними очима. Як живий, він і зараз перед очима. Сидить біля сестри за фортепіяном „Світи місяцю і ви, ясні зірниці, нема милого — не милі і вечорниці", — лунає-переливається голосок „українського соловейка" (Марії Тобілевич). Лице Петра Івановича туманіє, хмуриться ясне чоло, і одна по одній покотились з очей по щоках сльози..."

Безперечно, що ця пісня та існуючий хор, сприяли композиторові створити „Вечорниці". Він був певний, що хор зможе виконати задуманий ним твір. Поскільки твір вимагав театралізованого дійства, зразу ж було створену театральну трупу, керівниками якої стали І. Карпенко-Карий та М. Кропивницький.

У 1875 році „Вечорниці" було викінчено. Складались вони, — як згадують сучасники, — з оркестрової інтродукції, пісень хазяйки, дівочого хору „Добрий вечір паніматко", парубоцького хору „Закувала та сива зозуля" та „Віють вітри, ще й буйнесенькі", пісні хазяйки з хором та великої заключної сцени – ворожіння. Розповідь про страждання козаків у турецькій неволі, їхні мрії про визволення — множили національний патріотизм.

Проби хору і оркестри провадились під керівництвом композитора, що вкладав усю душу в народжений твір і цим сприяв виконавцям відтворити сільські вечорниці, в яких узяло участь 19 парубків і 11 дівчат.

Перший виступ відбувся в громадському клюбі в Шевченкові дні. Клюб був переповнений. Цеж бо була перша така вистава музичних картин із народного життя в Єлисаветграді. Вистава пройшла з оваціями, і щохвилини вибухали рясні оплески та вигуки: „Браво, Ніщинський!"

На щастя, до наших днів зберіглась колективна знімка з підписом: „Група любителів, що брали участь в 1975 році у першій виставі п'єси „Вечорниці" П. Ніщинського". Всі учасники зфотографовані в гримі й одязі, в якому вони виступали на сцені. Серед них П.І. Ніщинський, І. Карпенко-Карий, М. Тобілевич (Садовський), дві дочки Ніщинського, М. Тобілевич (Садовська) і інші.

Думаємо, що „Вечорниці" сприяли народженню першого українського театру, згодом який очолив М. Садовський.

Коли мовиться про композитора П. Ніщинського, то треба згадати, що він був також поетом і перекладачем з давньогрецької мови „Одіссеї" й „Іліяди" Гомера та „Антігони" Софокла. Ці переклади, за порадою і допомогою І. Франка були видруковані у Львові й Одесі. Крім того, Ніщинський брав активну участь у складанні російсько-українського словника М. Уманця і А. Спілки.

П. Ніщинський був всебічно освіченою людиною й багато приніс користі українській культурі. Але славу Ніщинському здобули його невмирущі „Вечорниці", що понад сто років не сходять з української сцени. Жаль лише, що наша молодь, народжена за межами України, не має можливости побачити цей музично-театральний твір.

Ярослав Курдидик

ІЗРАЇЛЬ МАЄ НУКЛЕАРНИЙ АРСЕНАЛ

Може декого здивувати вищезгаданий заголовок, але у міжнародній пресі, а зокрема в Европі у чільних щоденниках — „Сандей Таймс", „Ді Вохе" — а також у передових журналах і засобах масової інформації появилися вістки, що Ізраїль продукує свою власну, нуклеарну зброю. Досі випродукував Ізраїль і вони є готовими — біля 200 нуклеарних зарядів у пустелі Неґев у глибинних шестиповерхових підземних схоронищах. Ці саме джерела подають, що Ізраїль розпочав теж свою власну продукцію термонуклеарної зброї, деякі із зарядів якої можуть знищити навіть і більшої поємности міста.

Усі ці відомості передав колишній інженер Мордехай Вануну, який працював техніком у засекреченому нуклеарному центрі в Діма, в пустелі Неґев. Вануну у своєму інтерв'ю доволі точно розповів про всі подробиці ізраїльської нуклеарної продукції, але для підтвердження, що він говорить правду, він пред'явив чимало вельми цікавих і точних знімок, які йому пощастило зробити у цих казематних нуклеарних спорудах.

Зчерги він заявив, що Ізраїль випродукував досі біля 100 атомових бомб і з нуклеарними зарядами, а зокрема теж і свої власні ракети. Як виявляється із дальших заяв Вануну, то він працював у декількох різних відділах цього підземного Нуклеарного центру. Цей технік прозрадив, що доставлений Францією ще у 1957 році дослідний реактор, силою 26 меґаватів, ізраїльським фахівцям удалося згодом піднести його силову капацитетність до 150 меґаватів і тепер його повністю підготовляється у нуклеарному дослідному центрі в Діма.

Вануну, який встиг перебратися до Великобританії там виявив цю „найбільше засекречену таємницю Ізраїля". Тепер його наче б то схопили аґенти розвідчої ізраїльської аґенції МАССАД і доставили назад до Ізраїля. Що таке могло статися із схопленням Вануну, найкраще підтверджує уже офіційна заява прем'єр-міністра Їцака Шаміра, що, мовляв, згідно із законом, Вануну стане перед судом під закидом зради. Знавці ізраїльського судочинства кажуть, що за цю провину Вануну грозить кара смерти.

За іншою, чи пак другою додатковою версією виявляється, що Норвегія продала була потайком Ізраелеві ще у 1959 році „важку воду", що її можна вживати для продукції нуклеарної зброї. Цю вістку подав тепер Сверре Льоодґард в газеті „Афтен Постен" ув Ослько. Якщо цю вістку, — кажуть атомові знавці, — прийняти за правдиву, то тоді нікого не повинен би здивувати факт, що Ізраїль, таки має насправді, нуклеарну зброю.

Льоодґард, — член Незалежного міжнародного інституту для мирових досліджувань — твердить, що Ізраїль купив в Норвегії 21 тонну „важкої води", що її у технічному визначенні називають „девтеріюм оксід" і її вживають як модераторний засіб, щоб контролювати атомову реакцію.

Нуклеарні речники наголошують, що Ізраїль має спроможність випродукувати річно коло 10 кілограмів плютонію своїм власним реактором, а цього матеріялу вистачить для того, щоб Ізраїль міг сконструювати 20 нуклеарних зарядів, кожний із силою 20 кілотонів — тобто, такої нищівної сили, як бомба, що її скинули на Наґасакі.

Не менше цікаву заяву слід буде згадати, вийняток із статті фахового журналу — д-ра Франка Нернаби, що працює в Алдерстоні в Великобританії у відомому Британському нуклеарному дослідному інституті.

Він заявляє таке: — „Як нуклеарний фізик, я можу ствердити, що на основі деталів, що їх пред'явив Мордохай Вануну на своїх дуже чітких знімках, я констатую, що він не лише працював у цьому нуклеарному продуктивному процесі в Діма, але що він теж обізнаний із усіми подробицями в галузі цієї продукції".

Але досі Ізраїль ані не підтвердив, ані теж не заперечує про продукцію нуклеарної зброї. Він теж відмовляється підписати нуклеарну угоду, яка вимагає від сиґнаторів, що вони зобов'язані відкрити свої нуклеарні споруди для кожночасної інспекції.

Назакінчення варто буде навести таке порівняння: ЗСА і СССР мають по 27,000 різнотипної нуклеарної зброї; Великобританія — 700, Франція — 500, Китай — 350, а Ізраїль, як виходить, має біля 200. Отже, за продукцією атомової зброї — він є шостою з черги державою у світі.

КОРЕСПОНДЕНТИ В ЄРУСАЛИМІ довідались з військових кіл, що в північному Ізраїлі розірвались стрільна із совєтських „катюш", вистрілених з ливанської території. Жертв в людях не було, але розривні стрільна спричинили деякі матеріяльні шкоди. Головне командування ізраїльської армії зацікавлене виясненням цієї справи бо це свідчить, що мусулмани-шіїти, або палестинські з'єднання отримали недавно нові совєтські „катюші", якими вони користувались вже в Бейруті, а тепер у прикордонній полосі з Ізраїлем.

ЯК ПОВІДОМИВ Департамент торгівлі ЗСА, валовий національний продукт країни за третій квартал цього року зріс на 2.9 відсотка. Цей показник визначає загальний обсяг товарів і послуг в країні. Рівень інфляції становив за цей період 2.4 відсотка в річному відношенні.

Володимир Жила

ІГОР КАЧУРОВСЬКИЙ — ПЕРЕКЛАДАЧ ПЕТРАРКИ

I.

„Франческо Петрарка: Вибране", з італійської мови переклав Ігор Качуровський, Інститут Літератури ім. Михайла Ореста, Мюнхен, 1982.

Мистецький переклад досяг сьогодні високого рівня розвитку. І тому перед перекладачем постають щораз більші й відповідальніші завдання, з якими не раз нелегко справитися. Він на відміну від поета чи письменника має перед собою готовий мистецький твір, який необхідно відтворити іншою мовою, зберігши єдність форми й змісту. Виявити елементи, які становлять основу твору, передати його своєрідну й неодмінну дійсність та його духові ознаки.

Перекладач доконечно повинен знати мову оригіналу, що сьогодні розглядається як найголовніша запорука успіху. І водночас повинен мати дослідницький хист, ерудицію й тонку сприйнятливість. Максим Рильський вимагав навіть, щоб між автором першотвору й перекладачем була внутрішньо-духова спорідненість. Вибираючи між точністю і вірністю духові твору, то деякі перекладачі надають перевагу точності, а інші вірності.

Ігор Качуровський, перекладач „Франческа Петрарки: Вибраного", цілком відповідає вимогам, поставленим перед модерним перекладачем. Він має великий талант, глибоке знання літератури, добру теоретичну підготову, а найосновіше вважає, що перекладацька справа — це високе мистецтво. Він пише: „Працюючи над перекладами з Петрарки, я мав на меті не лише впровадити українського читача в поетичний світ одного з найбільших ліриків, що їх знає історія літератури, а також звільнити й унезалежнити українське перекладництво від російського".

Отже, як бачимо розуміння перекладу у Качуровського розгортається в основному на двох рівнях: в першому випадку його аргументація спирається на поетично-мистецьких вартостях, в іншому на потребі незалежности українського перекладництва. Такий підхід є наслідком відданої багаторічної праці перекладача, який гойно ділиться своїм досвідом, не тільки в ділянці мистецькій, але також у загальнокультурній.

Переклади Качуровського з італійської поезії були б неможливі без глибокого знання італійської літератури гуманізму, а зокрема життя й творчости Петрарки — визначного знавця античної культури, великого поета. Слід також сказати, що Качуровського приваблює поетична творчість Петрарки й то не тільки її ідейно-тематичний зміст, її дух, але, насамперед, її мистецька досконалість.

Переклади, переспіви й наслідування Петрарки в українській літературі до перекладів Качуровського були незначні й не завжди вдалі. Перекладач так пише про цю творчість: „Правда, в добу козацького барокко ім'я Петрарки було відоме нашим предкам, але вабила їх не особиста лірика, не образ Лаври, не досконалість сонетної форми, лише антиавіньйонське спрямування кількох сонетів у „Канцоньєре". так, один з полемістів початку XVII сторіччя Мелетій Смотрицький, до книги „Тренос", писаної, до речі, польською мовою, включив перші десять віршів 138-го сонета з „Канцоньєре" у паралельному латинському перекладі". Популяризатор і перекладач чужоземної творчости Панько Куліш залишив нам перший переспів славетного 61-го сонета Петрарки. Згодом Іван Сташенко, захоплений суспільно-громадською тематикою, переклав чи вірніше дав переспів віршем, але без рими канцони „До Італії". Маємо ще два сонети Петрарки перекладені М. Зеровим, та сім, перекладених М. Орестом. В Українській й радянській енциклопедії" згадано ще Марту Писаревську як перекладача Петрарки. Але, як пише Ігор Качуровський, її переклад (1841) — „Це звичайна містифікація: чейже немає ніякого оригіналу, котрому, бодай якоюсь мірою, відповідав би твір Марти Писаревської" (тут же, щоб не бути голослівним він пропонує цей твір увазі читача).

Варто ще згадати київських неоклясиків, які, як пише Качуровський: „Увібравши в себе найвищі здобутки світового письменництва („незнищену спадщину віків"), певною мірою сприйняли і петраркістські традиції европейської лірики — разом із безпосередніми відгомонами творчости самого засновника цих традицій". Проте найбільше в'яже наших неоклясиків з Петраркою — „культ сонета". Почавши з 1974 року сонети Петрарки перекладали ще Дмитро Паламарчук й Дмитро Павличко.

І так ім'я Петрарки було відоме в Україні ще спочатку XVII сторіччя, але ми не мали потужного й досконалого перекладу його творів. Переклади, коли виконувались, то робились на основі слабо вироблених традицій, не враховуючи багатого досвіду майстрів західноевропейської літератури.

І сталося таке, що коли 1974 р. культурний світ відзначав 600-річчя з дня смерти Петрарки (1374), якого поетичне мистецтво вічне, прекрасне, завжди молоде, не підвладне часові, то в Совєтській Україні не видно навіть окремої збірки поезій цього великого гуманіста. І тому оправданим стає обурення Оксани Керч, яка пише: „Він переклав і видав „просто так" Петрарку, чого не зробила Академія Наук недержавного народу", а зробив це тому, бо „Качуровський виконує свій обов'язок супроти української культури без шуму й розголосу, як здисциплінований вояк".

До „Франческа Петрарки: Вибраного" в перекладі Качуровського ввійшло 45 сонетів (44 з книги „Canzoniere" або „Rime"), дві ліричні поезії любовного змісту, канцона „Італіє моя...", початок третього розділу з поеми „Тріюмфи" й кінцевий епізод з п'ятої частини поеми „Африка". Поезії ці не датовані, бо Петрарка постійно їх переробляв.

Петрарчині сонети за формою це чотирнадцятивіршові монострофи, де перші й наступні чотири вірші пов'язані охопною, рідше перехресною римою, а далі слідують дві тривіршові сполуки. Його канцона (форма італійської ліричної поезії), складається з довгих і коротких віршів, що чергуються за певним порядком, а рими утворюють складне плетиво. Містико-філософська поема „Тріюмфи" написана терцинами, а епічна поема „Африка" — латинським гексаметром.

Закінчення буде.

КІЛЬКІСТЬ НАСЕЛЕННЯ З'єднаних Стейтів Америки на 1-го січня 1986 року становила 240.5 мільйона осіб. Про це повідомило бюро перепису населення ЗСА. Кількість негритянського населення при цьому дорівнювала 29.2 мільйона осіб. Темпи зростання населення З'єднаних Стейтів Америки в 1985 році становили 0.9 відсотка. В повідомленні бюра перепису сказано, що очікувана середньостатистична тривалість життя чорних американців, як і раніше, буде меншою від тривалості життя білих.

У ВАШІНҐТОНІ розповсюджуються поголоски про можливу резиґнацію дорадника Президента в справах крайової безпеки адмірала Джана Пойндекстера, якого можуть використати як козла відпущення, обвинувативши його в скандалі, зв'язаному з продажем американської зброї Іранові. На посаду, яку займає Дж. Пойндекстер, претендують адмірал Карлайл Траст, який очолює відділ морських операцій, і колишній командуючий середземноморською шостою фльотою адмірал Джан Келсо.

„Журавлі" на Союзівці

В понеділок, 14-го жовтня ц. р., на Союзівку „прилетів" хор „Журавлі". Після концертового турне по Канаді і Америці, Союзівка запросила хор „Журавлі" на триденний відпочинок на клаптику України. Кожний хорист дістав осібну кімнату з повним утриманням.

Концерти в Америці спонзорував Український Народний Союз. Багато праці і труду для успіху концертів в ЗСА вклали головний касир Батька-Союзу Уляна Дячук та щоденник „Свобода". Організаторами хору „Журавлі" були Генрик Міхальскі і Михайло Івасівка. Завдяки Г. Михальському та його знайомствам в польськім міністерстві культури у Варшаві, не легко, по довгих трудах він дістав дозвіл на спровадження нашого славного хору „Журавлі" до Америки і Канади.

Управитель Союзівки Володимир Квас прийняв хористів дуже сердечно і разом з Володимиром Гайдарем створили для них родинну атмосферу.

Під час перебування хористів на Союзівці їх відвідували громадяни Кергонксону, союзові гості та принагідні гості з Гантеру. Хористи оглядали забудовання та влаштування Союзівки. З тераси „Веселки" захоплювалися чудовим гірським краєвидом і околицею та положенням самої Союзівки. В. Квас та В. Гайдар між обідом і вечерею угощали хористів коктейлом.

Наступного дня вранці д-р Роман Мороз зорганізував кавалькаду авт, які повезли хористів оглянути околицю та показати великі крамниці в цій околиці. Перед головним будинком Союзівки чекали на хористів „шофери": д-р Р. Мороз, д-р Р. Барановський, д-р В. Ціханський, д-р М. Бабій, мгр М. Рубич, д-р О. Волянський, М. Василик й інші.

16-го жовтня о годині 7.30 вечора численна добірна публіка заповнила вщерть залю „Веселки". Понад 200 осіб відійшло з браку місць на залі.

Хор „Журавлі" зі своїм дириґентом Р. Реваковичем (зліва) на Союзівці під час концерту.

Відкрилася куртина. Буря оплесків. На самий вид хористів, які себе запрезентували в смокінґах, публіка влаштувала ще одну овацію хористам. З рядів хористів виступив хорист Ігор Поливко, привітав публіку і організаторів їх концертів Г. Міхальські і М. Івасівку та заповів програму першої частини концерту.

Піснею „Реве та стогне Дніпр широкий" сл. Т. Шевченка, муз. Д.Крижанівського, розпочато концерт.

Після закінчення кожної пісні зривалася буря оплесків та вигуки „біс".

Непересічному хорові „Журавлі" за їхне прецизне виконання усіх пісень. Дириґент хору „Журавлі" Роман Ревакович тонко відчуває українську хорову музику, на його дискретні помахи руки хористи дають усе характерне для данної пісні.

Друга частина концерту складалася з веселих-жартівливих пісень.

Вокальна експресія захопила слухачів, зробила сильне враження на присутніх, які реаґували ґураґаном оплесків. Пісні були виконані з надзвичайним відчуттям ритмічним і динамічним, з усіма тонкощами, докладною інтерпретацією і фінезією творів. Зачарована публіка слухала, здавалося, що не дихала. Щирі гарячі оплески зривалися по кожній пісні. Прекрасно звучали голоси, глибокі баси видобували ефектовні найнижчі тони, басо-профундо. Ясний блиск тенорів рівноважив і прецизійно упластичнював звучання хору. Хор творить одну цілість краски і звучання, скрупулятність в трактуванні музичної фрази і усіх елементів артикуляційних. Сопрано Марія Щуцька своїм голосом металичного тембру прикрашувала концерт хору „Журавлів". Акомпаньямент Анни Салій-Туз був на професійному рівні.

Солісти хору „Журавлі" М. Щуцька і М. Конах.

На закінчення програми хор заспівав англійською мовою „Ґад блесс Амеріка". Публіка вчинила „Журавлям" стоячу овацію, ґураґан оплесків та вигуки „біс". Директор Союзівки Володимир Квас тепло привітав „Журавлів", голову УСКТ Євгена Кохана, головного секретаря УСКТ Олександра Гнатюка, головного редактора „Нашого Слова" Мирослава Вербового, дириґента хору Романа Реваковича та цілий ансамбль хору. Від кергонксонської громади вітав д-р Роман Мороз, який побажав „журавлям" і „журавлицям" дальших успіхів в ширенні української пісні та вручив на руки дириґента коверту з дарунком для усіх членів ансамблю. Д-р Стефанія Барановська вітала від Пласту і Марійської Дружини, і, подякувавши за їхній вклад до скарбниці української культури, вручила квіти дириґентові під акомпаньямент рясних оплесків публіки.

Концерт закінчено українським національним гимном. З певністю можна сказати, що концерт „Журавлів" залишив незабутній спогад у кергонксонської публіки.

В п'ятницю, 17-го жовтня був прощальний обід, на якому голова УСКТ Євген Кохан сердечно подякував Батькові Союзові за правдиву батьківську опіку „Журавлями" на протязі майже цілого тижня, директорові Союзівки В. Квасові, його заступникові В. Гайдареві — за їхню сердечну опіку, Софії Шпак і майстрові кулінарної штуки Андрієві Лесіву за їхню щиру обслугу. Хор „Журавлі" заспівав „Многая літа" усьому персоналові Союзівки!

Михайло Івасівка

10-річчя „Самопомочі" в Кергонксоні

Десять років тому, в серпні місяці, якраз у славне сороколіття першої на північно-американському континенті української кредитової кооперативи „Нова Громада" в Саскатуні, в Канаді, патріотичні українці містечка Кергонксону, Н. Й., вирішили також приєднатися активно до українського кооперативного руху в Америці, заснувавши того дня Федеральну Кредитову Кооперативу в Кергонксоні, Н. Й., яка й почала свою успішну працю від того пам'ятного дня—6-го серпня1976 року,—якраз десять років тому,—й продовжує далі таку ж хосенну для української справи й громади діяльність по сьогоднішній день.

Гасло цієї української кооперативи було тоді і є сьогодні: „Будуймо свою власну фінансову силу! Наша сила в нас самих!". Воно, це гасло, неухильно здійснюється з того часу будівничими цього відділу „Самопомочі" і його засновниками-організаторами, що ще й сьогодні стоять при кермі цієї культурно-господарської установи.

У публікації „Координатор", вістях Української Кооперативної Ради Канади, що появляється з 1970 року, вже в 1978 році було подано два прізвища заслужених кооперативних діячів, засновників-організаторів у Кергонксоні,—Григорія Мокляка і інж. Еміля Смішкевича, із зазначенням що „сертифікат" крім них підписали ще Ольга Савчук Володимир Квас, Осип Галандюк, Микола Василик, Данило Слободян і д-р Володимир Ленець, тепер вже покійний. Від того часу ці всі люди є й надалі активними діячами „Самопомочі" разом з ще такими громадянами: Ольгою Денисенко, Миколою Оприском, д-р Романом Олесницьким, Теодорою Кульчицькою, св. п. Федором Савчуром та інж. Дмитром Стасюком. До цих людей протягом цих десяти років приєднали ся ще численні громадяни Кергонксону й околиці, які й зійшлися тепер великою святковою групою, щоб відмітити гідно цей свій 10-річний ювілей у вірі, що будуть ще такі ж успішні підсумки їхньої корисної Україні й Америці діяльности ще і в друге десятиліття, і в третє, четверте...

В неділю, 26-го жовтня цього року, громада Кергонксону мало свято—ювілей, десятиліття існування відділу „Самопомочі", із спільним святковим обідом з промовами, привітами та мистецькою програмою.

Програму відкрив голова відділу „Самопомочі" мгр Микола Аврамчук, який після спільної молитви привітав зібраних і просив до однохвилинної мовчанки для вшанування пам'яті померлих членів Відділу. На свято наспіли писемні привітання з Головної управи „Самопомочі" та з інших організацій, що їх тут і було відчитано, після чого промовляв Григорій Мокляк, основоположник відділу, який від першого дня постання цього відділу й до сьогодні, всі ці десять років, невтомно працює (без фінансової нагороди) для цієї установи Г. Мокляк розказав присутнім про початки праці відділу, про успіхи і труднощі, що їх треба було поборювати, особливо в початках, коли відділ ставив свої перші кроки. Тепер відділ має понад 500 членів, а майно сягає трьох мільйонів долярів

В той час, коли зібрані тут члени відділу й гості споживали смачний обід, що його приготували пані-членки відділу, відбувалася одночасово мистецька програма у виконанні капелі бандуристів „Гайдамаки" з Нюарку під проводом маестра Володимира Васькова. Капеля грала й співала шість пісень, за що її нагороджено бурею оплесків—подякою за душевну насолоду з гарного цього співу.

З приходом на залю отцяпароха Михайла Харини, який прибув на свято дещо пізніше (він хрестив нового члена парафії Св. Тройці). Микола Василик, голова Кредитівки, вніс тост на успіх цього відділу „Самопомочі" та її членства, що й було вчинено, разом зі співом „Многоліття" для всіх за чаркою доброго вина. Статтю про „Самопоміч" пера довголітнього секретаря головної управи „Самопомочі" д-ра Василя Палідвора, який є також її почесним членом, відчитав голова мгр М. Аврамчук. Д-р Палідвор ясно окреслив у своїй праці завдання, мету й досяги цієї господарсько-фінансової організації. Другу статтю (уривки з неї також прочитав мгр М. Аврамчук) написав теперішній голова Головної управи Богдан Ластовецький.

Симпатичне це свято закінчено молитвою і співом національного гимну „Ще не вмерла Україна", але учасники цієї вдалої імпрези ще довго залишалися у церковній залі на товариських розмовах та на неофіційному плянуванні, як ще більш успішно вести працю в цьому відділі „Самопомочі" й надалі доказуючи ще й ще раз такою працею, що ідея української кооперації—це жива ідея, і існує вона для життя. „Це ж і є шлях до нашої сили й росту, і шлях до добра й до краси",—як сказав 15 років тому редактор „Координатора", згаданого вище, св. п. Богдан Гошовський.

О.М.В.

Українці...

(Закінчення зі стор. 1)

Ґате, японця Я. Йошіди, на окремих розмовах українських представників прийняли дорадник МАҐАТЕ у тактичних справах Салов, а згодом С. Герціґ. Цим представникам передано українські матеріяли, а у розмовах виявлено занепокоєння долею багатьох тисяч українців, які потерпіли від чорнобильської радіяції, та обговорено справи радіяційних наслідків на далеку мету, допомоги харчевої і медичної, лікування, справу дітей.

У зв'язку з цими відвідинами і зустрічами представник „Смолоскипа" у Відні А. Сороковський заявив: „Американський й інші делеґації були завжди дуже сприйнятливі для неурядових організацій і зокрема для української репрезентації. Ми передавали їм важливі інформаціїі і дуже реалістичні і логічні вимоги, пропозиції і суґестії. Деякі делеґати на пленарних сесіях відкрито підтримували Гельсінкські групи. В. Зімерман кілька разів говорив про УГГ і її членів та про сваволю совєтських каральних органів, які довели до загибелі провідних українських правозахисників. Сьогодні ми є свідками, як західне суспільство стає голосом Гельсінкського процесу. В час, коли Україна опинилася поза Гельсінським процесом, завдання нас, українців на Заході, є посилити нашу працю і продовжити її на час цілої Гельсінкської конференції у Відні, а також на інших міжнародних форумах На жаль нас у Відні було замало. В багатьох випадках наші можливості і пляни були обмежені браком фінансових ресурсів. Хочемо вірити, що це візьмуть до уваги різні українські організації і вся українська громадськість".

Про велику активність майже сорока правозахисників і організацій у Відні член делеґації ЗСА О. Дейчаківський сказав: „Присутність у Відні так багато неурядових організацій є доказом все більшого зацікавлення великої частини суспільства Гельсінкським процесом. З цим фактом мусить рахуватися також уряд СССР Горбачова. Совєтські представники у Відні уважно слідкують за активністю цих груп, бувають присутні на різних конференціях, фільмують перебіг їх і напевно будуть звітувати про це в Москві. Чи можна передбачити якісь зміни в СССР і в Україні? Дуже сумнівно. Але виглядає, що досвід з Відня совєти хочуть використати на конференції людських прав, яку вони готують у Москві".

У неділю 9-го листопада члени Української репрезентації мали зустріч з українською громадою у залі церкви св. Варвари, яку зорганізував місцевий відділ Союзу Українок (Стефанія Шварц-Люта і д-р Сергій Наклович, колишній довголітній політв'язень СССР). На зустрічі-обіді членів Української репрезентації вітав о. Дзерович. Чисельно зібраних українців Відня інформували про Гельсінкську конференцію, правозахисну діяльність, про ситуацію в Україні й Чорнобильську катастрофу Х. Ісаїв (КПЛ СКВУ), Ю. Куляс (громадський член делеґації ЗСА і А. Сороковський („Смолоскип"). В імені українців Відня, на закінчення зустрічі, о. Дзерович передав Українській репрезентації поважну грошеву пожертву на її діяльність.

ДОПОВІДЬ ПРО ЛЬВІВСЬКИЙ ПОЛІТИЧНИЙ СВІТ

Ня Йорк. — Наукове Товариство ім. Шевченка в Ню Йорку влаштовує чергову доповідь з циклю „Неповторний Львів" на тему „Львівський Політичний Світ", яку виголосить ред. Іван Кедрин-Рудницький в суботу, 29-го листопада ц. р., о год. 6-ій вечора тут в домі НТШ, при 63 Четверта авеню, між 9-ою і 10-ою вулицями.

ГОЛЛЯНДІЯ У КОЛЬОРОВИХ ПРОЗІРКАХ

Ню Йорк. — Літературно-Мистецький Клюб в Ню Йорку матиме лекцію д-ра Ярослава Туркала під назвою „Голляндія у кольорових прозірках", яка відбудеться в п'ятницю, 5-го грудня ц. р., о год. 7-ій вечора тут в Домі Визвольного Фронту при 136 Друга авеню. Пояснення до прозірок д-р Йосип Оришкевич.

Листопадова Академія в Ґлен Спей

Спільними силами українського села в Ґлен Спей відбулася Листопадова Академія. Академію відкраив мистець Зенон Голубець, котрий в короткому вступному слові сказав: „Один за одним відходять від нас воїни, герої вчорашнього листопада. Їхні побідні кроки в цей пам'ятний день лунали на вулицях Львова і тепер захитають в далині часу. Вони йшли у бій з променем волі в очах, з вогнем запалу в серцях, з вірою в перемогу. Нехай дух нескорений героїв залишається для нас світлою сторінкою в житті нашої нації, нашого народу. Крокуймо разом до цілі, яку нам вказали наші батьки-герої. Нам не подорозі з людьми, які хочуть нас розколоти, скаламутити. Ідемо спільно до одної української мети".

Місцевий хор під диригентурою інж. Осипа Гапія виконав чотири пісні: „Гей у лузі", „Карпатські січовики", „Йде січове військо", „Гей, волинськими шляхами". Вокальний ансамбль „Дзвін" під мистецьким керівництвом Тамари Лихолай виконав пісні: „Чекання", „Привіт вітчизні", „Курган", „Як стрільці йшли з України". Богдан Чапля продеклямував вірш „В день Першого Листопада" Черкасенка. Анна Пищимуха продеклямувала вірш „Пом'янімо" В. Боковського.

Основну доповідь про Листопад мав Богдан Кандюк, котрий в своїй змістовній доповіді з'ясував обставини на Україні, які в той час дали поштовх до Листопадового Зриву. Між іншим, доповідач сказав, що на Листопад треба дивитися не тільки як на військовий переворот, а треба врахувати психологічні і духові обставини на Україні. Починаючи з XIУ ст. після упадку Галицько-Волинської держави Галичину забрано до польського королівства. Поляки взяли за мету знищити українську шляхту, підкорити українського селянина і знищити все українське. Українське міщанство було сильне духом і за всяку ціну трималося свого українського, творячи цехи та церковні братства. Коли Галичина попала під панування Австрії нічого не змінилося накраще. Протягом п'яти століть поляки намагалися знищити Галицьку Русь, Галичину, але вільного українського духу покорити не вдалося. В другій половині XIX ст. в Галичині посилилося українське національне відродження з допомогою братів наддніпрянців. Поставали наукові й просвітні товариства, які будували школи та просвічували народ. Надійшла Перша світова війна, розпадається тюрма народів. Російська імперія, Польща готуються загарбати Галичину в свої руки. Над Галичиною нависли чорні хмари. Треба діяти. Серед цих невідрадних обставин горстка українських військовців тоді перебрали у Львові на чолі з молодим сотником Січових Стрільців, Дмитром Вітовським, революційним способом владу від цісарського намісника у Львові з ночі 31-го жовтня на 1-го листопада 1918 року. Це був великий день.

На ратуші міста Львова і у всіх галицьких повітах були вивішені українські прапори. На вулицях панувало піднесення духа волі. Листопадовий Зрив перетворив галицького русина з раба чужої імперії у гордого воїна за українську державу. Українці почули себе господарями в своїй державі. Боротьба була жорстока і запекла, нерівна, але Листопадовий Зрив показав усьому світові, що українці готові віддати життя за волю свого народу. Перший Листопад 1918 року займає і завжди займатиме особливе й почесне місце в історії всеукраїнської національної держави.

На закінчення Академії Ярослав Ґавур підкреслив важливість Листопадового Зриву і висловив подяку і задоволення виконавцям з приводу того, що все село зібралося, щоб всі разом гідно відзначити наш Великий Листопад.

Сцена була по-мистецьки прикрашена мистцем З. Голубцем, при допомозі В. Пищимухи і Б. Кандюка. Надіємось що всі академії в Ґлен Спей будуть відбуватися з таким успіхом.

Людмила Гайдар

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редаґує Омелян Твардовський

УСК НЮ ЙОРК — „ВАЙТ ПЛЕЙНС" С.К. 4:2

Після довгої серії поразок 1-ша дружина копаного м'яча Українського Спортового Клюбу в Ню Йорку врешті здобула довгождану й заслужену перемогу. Були це першенські змагання II-ої дивізії Космополітальної Ліги, що відбулися в неділю 9-го листопада ц. р., на площі Ліф Еріксон в Ню Йорку. Серію ґолів започаткував Павло Альвес у 8-ій хвилині з подачі Стефана Коваленка. В 25-ій хвилині Деферарі, перейнявши м'яч з автового викиду Дасільви, підніс вислід до 2:0.

Після перерви футболісти УСК-у в більшості володіли м'ячем, одначе суперники щільно крили наших чолових змагунів нападу, не допускаючи їх в підворіття „Вайт Плейнс". Ролю успішного напасника взяв на себе змагун дефензиви Лара, який знайшов щілини в обороні гостей і здобув напочатку в 60-ій і остаточно в 72-ій хвилинах черговик два ґолі, яким встановив вислід 4:0. В кінцевій фазі цієї зустрічі гості провели кілька швидких контратак, з яких дві закінчили здобуттям двох ґолів і цим самим встановили кінцевий вислід 2:4.

С. К.

УСВТ „Ч. СІЧ" — „РОВЕРС" С. К. 1:0

Продовжуються успішні виступи дружин копаного м'яча „Ч. Січі". В неділю, 16-го листопада ц. р., 1-ша дружина відбула свої п'яті з черги першенські змагання (четверті за порядком на виїзді в Едісоні), які закінчила мінімальною перемогою 1:0. В першій половині „Роверс" показали завзяту і емоційну гру, кількакратно створили грізні моменти під воротами „Ч. Січі", одначе енерґійна оборона і воротар успішно ліквідували всі небезпеки. В свою чергу, досить активно діяла дружина „Ч. Січі," напад якої проводив швидкі контратаки. В 20-ій хвилині одну із цих контратак успішно завершив капітан нашої дружини Андрій Бакун, який з гарної подачі Чижовича здобув, як пізніше показалося, єдиного ґоля зустрічі.

Після перерви господарі грали обережніше в той час, як „Січовики" продовжували все частіше з'являтися під воротами „Роверс". При більшому щасті „Січовики" могли здобути ще кілька ґолів, одначе м'яч із стрілів Чижовича, Бакуна, Апостата пролітав понад і поруч воріт „Роверс". Склад „Ч. Січі": Хамуляк, Науменко, Павлюс, Сабрій, Апостато, Ансальмо, Брієнза, А. Бакун, Торій, Д. Бакун, Каміка, Чижович, д-р В. Бакун. Провідник Володимир Бакун.

УСВТ „Ч. СІЧ" II — ОЛДБРИДЖ С. К. — 16:0

Молодші „Січовики" встановили в Ґарден Стейт Лізі новий рекорд вислідів, здобувши двоциферну перемогу 16:0. Суперники „Січовиків" з'явилися до гри з 10-ма змагунами і вже в першій половині втратили, додатково через контузію, ще одного футболіста, отже, грали без двох, що у великій мірі причинилося до тієї погромної поразки. Переможні ґолі для „Ч. Січі" здобули: Мурся 4, П. Алміда 4, Прайс 3, Фітцджеральд 2, Борис Науменко, Богдан Ґбур; Голітачик. Крім них в складі нашої дружини виступали: Т. Науменко, Ю. Ґбур, В. Науменко, М. Хамуляк, Д. Алміда. Провідник Віктор Науменко.

ВІДБИВАНКА

У неділю, 16-го листопада ц. р., жіноча дружина „Ч. Січі" взяла участь в турнірі АА-клясових дружин в залях Технічного Інституту в Нюарку. Згідно з вислідами, наша дружина зайняла на усіх шість дружин п'яте місце. До змагань цього неофіційного турніру „Ч. Січ" виступила в такому складі: Гейлі-Моравська, Файн, Бурачинська, Маркус, Лопатовська, Куний, Турдю. Бракувало через різні перешкоди Вашкевича, Ґутрія і Панька.

Вістки з України

ВЕЛИКА ПЕРЕМОГА УКРАЇНСЬКИХ ФУТБОЛІСТІВ

КИЇВ „ДИНАМО" — ҐЛАЗҐО „СЕЛТІК" 3:1

У відплатних змаганнях за чашу Европи, що відбулися 5-го листопада ц. р. в Києві при участі 100,164 глядачів, українські футболісти здобули дуже важливу перемогу, завдяки якій ввійшли до чвертьфіналу. В звітовій зустрічі, як завжди, пописався Олег Блохін, який відзначив свій день народження (йому сповнилося 34 роки) ґолем в 12-ій хвилині 1:0 і подачею в 49-й хвилині, з якої Яковенко здобув 2:1 для Києва, після того, як Макгі вирівняв 1:1. У 89-ій хвилині Євтушенко завершив вислід цієї великої гри 3:1. Склад київської дружини: Чанов, Безсонів, Балтача, Кузнецов, Дем'яненко, Рац, Горілий, Яковенко, Баль, Бєланів, Михайличенко, Євтушенко, Блохін. Склад „Селтіка": Боннер, МекҐрей, О'Лері, МекЛеад, Ейткен, Вайт, Ґрант, Мек Келер, Мек Стей, Джонстон, Шеффілд, Макгі.

Інші висліди за цю чашу: „Стеава" Букарешт — Андерлехт (Бельгія) 1:0 (Андерлехт ввійшов до чвертьфіналу на підставі загального вислідy двох змагань 3:1). Берлін „Динамо" — Броенбиернес (Данія) 1:1 (До чвертьфіналу ввійшли данці 3:2). „Црвена Звезда" Бєлград, Югославія, — Розенборг, Норвеґія, 4:1 (переможці Бєлград 7:1) „Австрія" Відень — „Баєрн" Мюнхен 1:1. До чвертьфіналу ввійшов Мюнхен 3:1. Один із вищезгаданих переможців буде суперником українських футболістів в чвертьфінальний рунді, що відбудеться весною 1987 року.

„ДНІПРО" ДНІПРОПЕТРОВСЬКЕ ЗДОБУЛО ЧАШУ ФУТБОЛЬНОЇ ФЕДЕРАЦІЇ СССР

У фінальній зустрічі, що пройшла на невтральному стадіоні в столиці Молдавії, Кишиневі, українські футболісти перемогли Ленінградський клюб „Зеніт" 2:0 і таким чином перші вписали себе на цій новій чаші, що його встановила Футбольна Федерація СССР. Переможні ґолі для „Дніпра" здобули : Литовченко і Лютий. Крім них у складі „Дніпра" виступали: Городов, Башкирів, Вишневський, Пучков, Федяков, Багмут, Кудрицький, Шох, Старчак, Чередник, Таран.

ЗОЯ ЛЕЛЬЧУК ЗАКВАЛІФІКУВАЛАСЯ ДО УЧАСТИ В МІЖЗОНАЛЬНИХ ЗМАГАННЯХ ЗА ПЕРШІСТЬ СВІТУ В ШАХАХ

Зоя Лельчук, відома українська шахістка зі Львова, міжнародний майстер, здобула в чемпіонаті СССР 9,5 точок (четверте місце) завдяки чому зможе змагатися в міжзональному турнірі за першість світу. Крім неї, як учасниці останніх змагань претенденток в цьому турнірі будуть теж змагатися ще дві українки — Марта Літинська зі Львова і Лідія Семенова з Києва. Чемпіонкою СССР вийшла грузинська шахістка, ґросмайстер Нана Іоселіані з Тбілісі. Віцечемпіонками стали: Ірина Левитіна з Ленінграду і друга грузинка Кетеван Арахамія з Тбілісі.

ПІДПІЛЬНА "СОЛІДАРНІСТЬ", заборонена в Польщі робітнича профспілка, почала критикувати уряд за занедбання економіки від чого страждає населення. Централізація економіки, а зокрема праці на фабриках, в копальнях і інших місцях, погіршила ситуацію і тому не дивно, що з причини бездарности уряду життєвий стандарт населення в Польщі є найнижчим з усіх сателітних країн. Представники „Солідарности" відбули таємну нараду у Варшаві, на якій розглядали не тільки економічні, але також політичні справи.

АМЕРИКАНСЬКА КОМПАНІЯ оголосила, що вона припиняє свою діяльність у Південно-Африканській Республіці. На підприємствах Кодака в ПАР працює 466 осіб, серед яких є 130 негрів. Речник компанії, головна квартира якої знаходиться в Рочестері, Ню Йорк, відмовився відповісти на запитання як відіб'ється на матеріяльному становищі негрів рішення Кодака припинити свою діяльність в ПАР. Цей же речник пояснив рішення компанії „погіршенням фінансового становища компанії в ПАР, викликаного політикою апартеїду". Припиняє працю в ПАР і компанія Атекс, що є власністю Кодака. Кодак і Атекс припинять свою діяльність в ПАР 30-го квітня 1987 року.